

Stroomhalsband

Consultatie

Input Sophia-Vereeniging

11 augustus 2020

De Sophia-Vereeniging is blij dat het verbod op het gebruik van de stroomhalsband als verboden gedraging wordt ingevoerd als nadere uitwerking van artikel 2.1 derde lid van de Wet dieren. We zijn tevreden over het feit dat het voorstel zover reikt dat ook het dragen van de (batterijloze) apparatuur niet is toegestaan, ook niet wanneer deze apparatuur tevens andere signalen zou kunnen afgeven.

Over het voorliggende wetsvoorstel hebben we echter nog wel enkele vragen danwel, we zien een noodzaak tot aanscherping op 2 punten.

Verbod van toepassing op elk dier

- 1- Het verbod op het toedienen van stroomstoten is alleen van toepassing op de hond, terwijl alle andere verboden gedragingen in artikel 1.3 Besluit houders van dieren, van toepassing zijn op 'een dier'.

De Nota van toelichting zegt hierover:

“Deze keuze is gemaakt omdat de noodzakelijkheid van een breder verbod op dit moment onvoldoende kan worden onderbouwd. Het is onbekend of aversieve apparatuur wordt toegepast bij andere diersoorten dan de hond. Ook is er geen wetenschappelijke literatuur over het toepassen van aversieve apparatuur bij andere diersoorten dan de hond en de impact daarvan op het welzijn van andere diersoorten.”

De Sophia-Vereeniging vraagt zich af waarom de noodzakelijkheid van een verbod op het toedienen van stroomstoten op andere dieren dan honden, nog moet worden onderbouwd? Is dit voor het toedienen van een explosieve, bijtende of brandende stof, of het slaan of schoppen van een dier, verboden die tevens zijn opgenomen in artikel 1.3, ook per diersoort onderbouwd? Het toedienen van stroom is immers geen diersoort-specifieke welzijnsaantasting?

Er zijn verschillende argumenten waarom dit verbod op meer dan alleen een hond van toepassing moet zijn, namelijk op 'een dier'.

- a. Wetstechnisch en moreel. Zowel vanuit de intrinsieke waarde van het dier (artikel 1.3 Wet dieren) is het legitiem om het verbod van toepassing te verklaren op 'een dier', maar ook de reikwijdte van de Wet dieren bepaalt dat het bij en krachtens deze wet gestelde over dieren van toepassing is op 'gehouden dieren' (artikel 1.2 Wet dieren). Deze handeling (welzijn benadelen door het toedienen van stroomstoten) is niet zo diersoort-specifiek dat alle andere dieren dan de hond hiervan behoeven te worden uitgesloten, zoals dat bijvoorbeeld bij het transport van een koe met volle uier (een verboden gedraging zoals genoemd in artikel 2.1 lid 2 onder b. Wet dieren) wel het geval is.
- b. Vanuit het analogiepostulaat mag je er anno 2020 inmiddels toch wel vanuit gaan dat tenminste elk gewerveld dier, een stroomstoot als een pijnprikkel zal ervaren. Het is moreel onverkwikkelijk en wetenschappelijk zinloos om nog een wetenschappelijke onderbouwing te verlangen voor de welzijnsaantasting veroorzaakt door stroomstoten bij andere diersoorten. Er is geen enkele reden om de in de nota genoemde risico's voor

welzijnsaantasting of de van invloed zijnde factoren voor een juiste stroomintensiteit, niet van toepassing te verklaren voor andere diersoorten.

- c. Ook vanuit het voorzorgsbeginsel, toegepast in het milieurecht als ook in Europese jurisprudentie, in combinatie met het analogiepostulaat, is het legitiem dit verbod op tenminste elk gewerveld dier van toepassing te verklaren.
- d. U geeft aan dat het onbekend is of aversieve apparatuur wordt toegepast bij andere diersoorten dan de hond. Ondanks dat het wellicht niet heel gebruikelijk is, wordt op internet ook 'elektrische afrastering' aangeboden die op katten toepasbaar is, met gebruik van een halsband. Er wordt gebruik gemaakt van een op het lichaam van dat dier bevestigd apparaat die bij dat dier een stroomstoot kan produceren bij het passeren van een bepaalde grens. (<https://tims.nl/1-petsafe-catfence-omheining-met-halsband-4-niveaus-pcf100020/>) Het feit dat dergelijk apparatuur ook wordt aangeboden als zijn geschikt voor andere diersoorten dan de hond, is een extra argument om het voorzorgsbeginsel toe te passen en inhoud te geven aan de wettelijk erkende intrinsieke waarde van het dier. Daarnaast is het overigens nagenoeg onmogelijk om in een dergelijk geval een overtreding ook daadwerkelijk vast te stellen op grond van artikel 2.1 Wet dieren, dierenmishandeling, zoals in de nota wordt gesuggereerd. De preventieve werking die uitgaat van een algeheel verbod voor het toepassen van stroom voor 'elk dier' is een duidelijke invulling van voornoemd artikel 2.1. Een verbod dat alleen geldt voor de hond, suggereert immers dat stroomstoten voor andere diersoorten nog wel zijn toegestaan.

De Sophia-Vereeniging stelt daarom voor om 'een hond' te vervangen door 'een dier'.

Gebruik van stroom bij politietaken

- 2- Onder sub 2 staat de toepassing van stroom bij honden voor de politietaak als uitzondering genoemd. Dit is echter zo geformuleerd dat het een algemeen toelaatbare uitzondering lijkt te betreffen. Ook de Nota van toelichting is daar niet heel duidelijk over. Er staat: *"Het is niet altijd mogelijk deze honden in te zetten zonder het gebruik stroom."* Maar een paar zinnen ervoor wordt bevestigd dat in de praktijk blijkt dat militairen en politieagenten honden effectief kunnen trainen en inzetten zonder het gebruik van stroomstootapparatuur. Mocht hier bedoeld zijn dat het dieren betreft die in het verleden reeds met stroom zijn getraind, dan raden wij aan om deze groep honden dan ook zo te benoemen en aan te geven dat u hier op een overgangstermijn doelt en dat het de bedoeling is dat er geen nieuwe honden worden ingezet die met stroom getraind zijn. De tekst is hier niet duidelijk over.
- 3- Ook staat er: *"Ook kan het in uitzonderingssituaties noodzakelijk zijn bij een zonder stroom getrainde hond alsnog een stroomstootapparaat te gebruiken. Het kan voorkomen dat een enkele zonder stroom getrainde hond in de uitvoering van zijn taak dusdanig afwijkend gedrag gaat vertonen waardoor het dier niet meer inzetbaar is. Als de inzet van dit dier noodzakelijk blijft in het belang van de goede uitvoering van de wettelijke taken, kan het kortstondig gebruik ervan proportioneel zijn."*

De Sophia-Vereeniging ziet niet wat de noodzaak is om tóch stroom te gebruiken bij een niet-met-stroom getrainde hond. Als een hond in de uitvoering van zijn taak afwijkend gedrag vertoont, dan moet de conclusie zijn dat dit dier niet geschikt is voor die taak en dan haal je dat dier van die taak af. De hond moet een taak krijgen die hij kan uitvoeren. Het is niet proportioneel het dier via stroom dan toch 'geschikt te maken' voor die taak; het toedienen van stroom dient dan geen redelijk doel. Dan dient gekozen te worden voor een andere hond, die zónder stroom die taak wel kan uitvoeren.

Tenzij u bedoelt dat het hier om een noodsituatie gaat, waarbij een hond 'onbestuurbaar' en bijvoorbeeld gevaarlijk blijkt. Maar dat blijkt niet uit de tekst in de Nota. Als een hond ongeschikt is voor een taak, is er geen sprake van een noodsituatie en is er dus ook geen sprake van een redelijk doel.

De Sophia-Vereeniging stelt daarom voor om de tekst in de Nota te verduidelijken, zodat de toepassing van stroom bij honden voor de politietaak alleen wordt toegepast in noodsituaties. En dat voor de reeds met stroom getrainde honden sprake is van een overgangssituatie. Honden die via niet-aversieve trainingsmethoden niet geschikt blijken voor hun taak, dienen van die taak te worden afgehaald. Het doel is in dat geval immers niet redelijk, omdat er alternatieven zijn; honden die deze taak wél kunnen uitvoeren.